
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פראג היהודית בעת החדשה המוקדמת - 13718

תאריך עדכון אחרון 06-08-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה של עם ישראל ויהדות זמננו

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר דימיטרי שומסקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: dimitry.shumsky@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי תיאום מראש

מורי הקורס:

ד"ר דימיטרי שומסקי

תאור כללי של הקורס:

- עיונים בסוגיות יסוד בהיסטוריה האינטלקטואלית, התרבותית והדתית של יהודי פראג ממוצאי ימי הביניים ועד המחצית השנייה של המאה הי"ט. הדגש המיוחד יושם על בחינת השפעות הגומלין בין יהודים לשכניהם הצ'כים והגרמנים

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לשלוט בספרות היסוד על היהודים והלא-יהודים בבוהמיה ומוראביה בעת החדשה המוקדמת; לעקוב אחר דיאלקטיקת יחסי הגומלין בין יהודים לסביבתם בהקשרים המולטי-אתניים; למקם את הדיון בתולדות היהודים בהקשר הרחב של תולדות סביבתם התרבותית והחברתית; לעמוד על ממד ההמשכיות ושינוי בהיסטוריה היהודית במרכז אירופה בין העת החדשה המוקדמת לראשית העת החדשה; לנתח היסטוריה מקומית ואורבאנית בתנאים של הסתגלות וסכסוך בין קבוצות דתיות, אתניות ולאומיות שונות.

דרישות נוכחות (%) :

90%

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

המהפכה ההוסיטית והיהודים; מהר"ל מפראג וזמנו; יהודי בוהמיה ומורביה ומלחמת שלושים השנה; יהודי פראג והעימות האוסטרי-פרוסי; עידן האבסולוטיזם הנאור; יהודים והפטריוטיזם המקומי הבוהמי בתקופת ה-Vormaez; 1848; הסכסוך הלאומי הצ'כי-גרמני ויהודי פראג; ציונות פראג; החוג הפראגי, פרנץ קפקא ובני דורו

חומר חובה לקריאה:

יובל, ישראל יעקב. "יהודים, הוסיטים וגרמנים על פי הכרוניקה 'גלגול בני חושים'". ציון נ"ד (ג'), תשמ"ט): 275-319;

שטיינהרץ, שמואל. "גירוש היהודים מביהם בשנת 1541". ציון ט"ו (תש"י): 70-92;

קולקה, אוטו דב. "הרקע ההיסטורי של משנתו הלאומית והחינוכית של המהר"ל מפראג". ציון נ' (תשמ"ה): 277-320;

מבורך, ברוך. "מעשי ההשתדלות באירופה למניעת גירושם של יהודי בוהמיה ומוראביה, 1744-1745". ציון כ"ח (תשכ"ג): 125-164;

Bernard, Paul. "Joseph II and the Jews: the Origins of the Toleration Patent of 1782". *Austrian History Yearbook* 4/5 (1968-69): 101-119
קסטנברג-גלדשטיין, רות. "אופיה הלאומי של השכלת פראג." מולד כ"ג (חוברת 201-202, תמוז-אב תשכ"ה): 221-233;
קסטנברג-גלדשטיין, רות. "ה'פורמץ' היהודי בגרמניה ובבוהמיה - מה נשתנה?". דברי הקונגרס העולמי למדעי היהדות 9 (ב' 2, תשמ"ו): 27-34;
קסטנברג-גלדשטיין, רות. "היהודים בין הצ'כים והגרמנים בארצות ההיסטוריות 1848-1918". גשר ט"ו, ב-ג (תש"ל): 49-72;

Frankl, Michal. "'Sonderweg' of Czech Antisemitism? Nationalism, National Conflict and Antisemitism in Czech Society in the Late 19th Century". *Bohemia* 46 (1, 2005): 120-134;

שומסקי, דימיטרי. "היסטוריוגרפיה, לאומיות ודו-לאומיות: יהדות צ'כו-גרמנית, ציוני פראג ומקורות הגישה הדו-לאומית של הוגו ברגמן". ציון סט (תשס"ד): 45-80;

לבסקי, חגית. "לאומיות בין תיאוריה לפרקטיקה: הנס קוהן והציונות". ציון ס"ז (ב, תשס"ב): 189-212;

Shumsky, Dimitry. "Czechs, Germans, Arabs, Jews: Franz Kafka's 'Jackals and Arabs' between Bohemia and Palestine." *AJS Review* 33 (1, 2009): 71-100

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 45 %
הגשת תרגילים 45 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

"ינתנו שני ציונים: אחד על העבודה הסמינריונית, ואחד על הקורס כמפורט לעיל"